

Славейков разглежда някои прилагателни като прилагателни с мека основа, ср. *последната* (37, 3₁=VI 2, 221), *следното* (51, 3₁=VI 2, 233), *лоше* (68, 1₂=VI 2, 245), *най-лоше* (68, 3_{2bis}=VI 2, 253bis).¹ Такива форми, които и по онова време не са издържали напора на по-жизнеспособните форми с твърда основа (*последната*, *следното*, *лошо*, *най-лошо*), срещаме и в рецензията за „Бай Ганьо“, ср. *непредставляващо* (21), *последне* (38—39).

Към морфологическите особености на рецензията трябва да прибавим формата на миналото причастие от *съм*, която в множествено число гласи *биле* (35). Тази форма се среща и другаде в статия от „Знаме“: *бързописците са биле* (51, 2₂=VI 2, 231).

Немалък интерес представляват членните форми. Както се знае, за Славейков членната форма няма синтактични функции. Той употребява ту непълен, ту пълен член — и във всички случаи се води от съображения за благозвучие и за по-лек изговор. Подобна употреба на члена е налице както в рецензията за „Бай Ганьо“, така и в другите статии от „Знаме“. В рецензията трикратно срещаме подлог, който гласи *автора* (5, 9, 23), и веднъж — също подлог — *хероя* (21). Очевидно съображения за благозвучие са наложили пълния член в съчетанието *майсторът разказвач* (20)². Така е и в другите статии от „Знаме“: от една страна — подлози като *българина* (51, 1₁=VI 2, 226), *критическият отдел* (51, 2₁=VI 2, 230)³, *хубавия немски език* (51, 3₂=VI 2, 233)⁴, а от друга синтагми, като *научният отдел* (55, 1₁=VI 2, 235)⁵ на *критикът* (55, 1₁=VI 2, 238).

Във връзка с този въпрос трябва да се каже за съкратените членни форми на мъжки род единствено число, които намираме в рецензията за „Бай Ганьо“. Като изключим формата *Великий* (29), която е част от заглавие на чуждо съчинение, Славейков употребява тази форма два пъти, ср. *първий* (4) и *същия* (52). Такива форми не са малко и в другите му статии в „Знаме“: *българският* (51, 1₂=VI 2, 229), *западният* (37, 2₁=VI 2, 217), *хайдушко-бунтовническият* (37, 2₂=VI 2, 219), *единственият* (37, 2₃=VI 2, 219), *народният* (37, 3₂=VI 2, 224).⁶ Впрочем своето положително отношение към тази форма Славейков изрично ни е дал в статията си „Език и култура“.⁷

Никои правописни особености на рецензията за „Бай Ганьо“ също я доближават до другите Славейкови работи в „Знаме“. Така е с двойните съгласни, главно при думи от латински и гръцки произход. В рецензията срещаме *маса* (6); но *маса* намираме и в „Знаме“ (51, 2₃).⁸ В другите статии от „Знаме“ срещаме още *сума* (68, 2₃=VI 2, 249⁹; 51, 1₂=VI 2, 227)¹⁰, *грамматик* (68, 2₄=VI 2, 249). Двойни съгласни под влияние на руския правопис срещаме в рецензията за „Бай Ганьо“ в *особенно* (5). Наблюдава се обаче колебание: в някои случаи двойната съгласна се опростява, ср. *особени* (21), *художествено* (26). Същата непоследователност се наблюдава и в другите статии от „Знаме“: *маса*та (33, 2₃=VI 2, 216), *жизненност* (33, 2₈=VI 2, 216), *божественно* (37, 3₃=VI 2, 224), *единственото* (51, 3₂=VI 2, 233)¹¹ срещу *единственият* (37, 2₃=VI 2, 219) или срещу съчетание, в което съжителствуват и двете форми: *художественно несправнено по-издържани* (37, 2₂=VI 2, 219). У Славейков обаче съзираме тенденция — двойните съгласни да се опростяват.

В рецензията за „Бай-Ганьо“ има един пример, в който отрицанието се свързва с глаголна форма: *непостига* (37). Такива примери има твърде много в другите Славейкови статии от „Знаме“: *нептряба* (33, 1₂=VI 2, 212), *невозможем* (37, 2₁=VI 2, 218), *несреща* (37,

¹ Боян Пенев оставя *последната*, а останалите променя съответно в *следното*, *лошо* и *най-лошо*.

² Явни са ученичелните неудобства на съчетанието, където се сблъскват два слога (*-ра-ра-*), трудно произносими, когато се намират в съседство.

³ У Боян Пенев — *критическият отдел*.

⁴ У Боян Пенев — *хубавият език*.

⁵ У Боян Пенев — *научния отдел*.

⁶ У Боян Пенев навред с пълно окончание на пълния член.

⁷ Казаното в тая статия е с оглед главно на стихотворната реч и нейните възможности. „Българската рима е и тъй твърде сиромашка, та ако и глупави министерски упътвания се струпат върху и — ще я унищожат съвсем. Ще стане това, което стана с *-ий* непълното окончание при съществителни и прилагателни“ (VI 2, 135).

⁸ У Боян Пенев думата е пропусната (ср. VI 2, 227).

⁹ У Боян Пенев опростено.

¹⁰ У Боян Пенев пропуснато.

¹¹ У Боян Пенев — *същинското*.